

MOTOLSKÝ OBČASNÍK

LITERÁRNÍ REVUE STUDENTŮ
A PEDAGOGŮ 2. LÉKAŘSKÉ FAKULTY

VOLNOST NEVOLNOST

2. číslo, podzim 2018

MOTOLSKÝ OBČASNÍK

Literární revue studentů a pedagogů 2. lékařské fakulty

2. číslo

Vydáno 17. listopadu 2018

šéfredaktor: Richard Boček (sefredaktor@motolak.org)

literáti: prof. MUDr. Vladimír Komárek, CSc., prof. MUDr. Josef Veselka, CSc., Richard Boček, Mgr. Ing. Tereza Kůstková, Adam Láznička, Tomáš Mikyška, Gabriela Moslerová, MUDr. Andrea Šustrová, Ema Šutáková, Martin Vidlička, ano Mim (pseudonym)

grafika: Veronika Blahutová

sazba: Tereza Křištofová

ilustrace: Kateřina Babická (9), Michaela Dvořáková (16), Tomáš Mikyška (31), Hana Ruferová (6, 20), Eliška Waclavová (4)

počet stran: 32

náklad: 200 výtisků

Motolský občasník je neprodejný, vydán pouze v tištěné podobě a je volně k přečtení v prostorách 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Časopis je možno si zapůjčit a v klidu přečíst v pohodlí domova (koleje), ale prosíme o vrácení zpět. Názory vyjádřené v dílech autorů nereprezentují oficiální stanoviska 2. lékařské fakulty. Prosíme o respektování autorských práv.

Vydáváno pod záštitou Motoláku (studentského spolku 2. lékařské fakulty).

Vydání finančně podpořila 2. lékařská fakulta. Děkujeme.

Vydání příštího čísla na téma **Ad fontes** plánujeme snad na letní semestr 2019.

Volnost nevolnost

Za Bytovou otázkou vykukoval přepychový plakát s vyobrazenou skálou a po jejím hřebenu jel jezdec v plátěnce, s puškou přes rameno. O něco níž se zelenaly palmy a na balkóně seděl mladík s bujnou kšticí, směle zahleděný kamsi do výšky, a v ruce držel plnicí pero. Dole hlásal nápis: Tvůrčí dovolené s celodenní penzí čtrnáctidenní (povídka, novela) až roční (román, trilogie) – Jalta, Suuk-Su, Borové, Cichidziri, Machindžauri, Leningrad (Zimní palác). Taky tady stála fronta, ale už ne tak obrovská, asi sto padesát lidí.

(Mistr a Markétka, Michail Bulgakov)

Tak jako se členové MASOLITU (Masová organizace literátů) z Moskevského Gribojedova inspirování ruskou přírodou vrátili do Moskvy plni tvůrčího nadšení (tedy, snad, autor se o této skutečnosti v knize více nezmiňuje), vracejí se nyní i studenti 2. lékařské fakulty z nejrůznějších koutů světa, ať už ze stáží, praxí či dovolených, doufáme, s nadšením ještě větším! Víím, jde o značně zcestnou paralelu (vždyť u nás se člověk přeci nemusí vrhnout do stopadesátihlavé fronty na dovolenou, stačí se ‚jen‘ naučit na zkoušky...), nicméně Občasníku toužebně vyhlášený prázdninový oddech zkrátka prospěl. Aktuální téma Volnost nevolnost lze chápat mnoha způsoby, což se také odráží v pracích otisknutých v tomto čísle. Nově se k básním, povídkám a rozhovorům přidá také cestopis z Afriky (nikoliv však od pana doktora Holuba, nýbrž od slečny Emy Šutákové), či rubrika našeho pana děkana, profesora Vladimíra Komárka, představující méně známé či až opomíjené české básníky.

I méně pozorný čtenář si jistě všimne data vydání. Sedmnáctý listopad. Pro mnohé z nás není tento den pouze dalším vítaným volnem v jinak upracovaném týdnu (i když letos, pravda, vychází na sobotu). Naopak, jde o den velmi nevšední, kdy se na místech jindy uspěchaných rozhostí sváteční atmosféra a akademický život, jindy opečovávaný pouze v budovách univerzit, se rozlije do ulic. Rád se procházím po staré Praze zahalené do pastelových barev podzimu, kde lidé nosí kabáty zdobené trikolourou, korzují po Národní a těší se na večer, kdy půjdou na studentský koncert a pak... třeba na pivo. Těžko se dohadovat o tom, co asi tak lidé proudící ulicemi v tyto dny cítí. S mými pocity si však často pohrává vzpomínka na nápis, který jsem objevil ve výloze jedné znojenské cukrárny: „Kdo spí v demokracii, probudí se v totalitě.“

Budme tedy alespoň trochu vigilní, i když se často zdá, že na to není čas. Či energie. Či jen ochota. Bděme, protože jak už jsme se mohli v historii mnohokrát trpce přesvědčit, volnost se až příliš snadno mění v nevolnost.

Příjemné čtení vám za kolektiv redakce přeje

Richard Boček

Obsah

Zlý sen (Martin Vidlička)	6
Skvrna (Andrea Šustrová)	7
Watch (Martin Vidlička)	9
Asi se nedá říct, že by byl společný gen pro literaturu a medicínu (Rozhovor s děkanem Vladimírem Komárkem připravila Gabriela Moslerová)	10
Poetické okénko pana děkana: Kam teče krev? (Vladimír Komárek)	13
Nina (Richard Boček)	15
Eraldina 0304 (Gabriela Moslerová)	18
Lítám jako On (Josef Veselka)	19
Na vlastní pěst: Afrika I. (Ema Šutáková)	21
Ak by Atlas pokrčil plecami (Martin Vidlička)	25
Volná/nevolná (Adam Láznička)	26
Chomout (Gabriela Moslerová)	26
1713 (ano Mim)	26
Koupil jsem si jabko (Adam Láznička)	27
Aerobat (Oleg Veklon)	28
Přidušen (Oleg Veklon)	28
Žaludeční Inside Story (Tereza Kůstková)	29
Vzkazník	31

Zlý sen

Martin Vidlička

Prebudil som sa raz z nočnej mory,
kde ľudia, boli úplne iné tvory.
Celému svetu vládli kusy papiera,
hoc tomu človek neveril, márne zapieral.
Ľudia tam síce mali veľké stroje,
no zabudli používať hlavy svoje.
Slobodu a voľnosť predstierali iba.
Kde voľnosti nie je, tam aj láska chýba.
Miesto kráľa, mali vládcov mnoho
a z bohatých stávali sa synovia bohov.
Zabudli už, kto ich zrodil,
nechodili vôbec do prírody,
zneužívali ju na zlé veci.
Nie každý, no skoro všetci.
Lži, podvody a krádeže,
zasiate už od skorej mládeže.
Nenávisť, predsudky, večne len zlo,
čo z Pandorinej skrinky vykĺzlo.
Sebecko a klamstiev stovky,
úprimnosť žiadna, len výhovorky.
A najhoršie z toho všetkého asi,
že báli sa vyjadriť vlastné hlasy.
Po prebudení čakala ma pravda len,
kruté zistenie, že to nebol zlý sen.

Skvrna

Andrea Šustrová

Nad naší postelí se asi před půl rokem objevila taková divná nahnědlá skvrna a je každým dnem větší. Pozoruju ji celkem často. Když je všude nadějeplné nové ticho a slunce se zrovna začíná probouzet ze tmy a naše půlroční Edita už má za sebou svou čtvrtou noční půlhodinku breku, dívám se, jak první paprsky osvítlí tuhle skvrnu a její rysy začnou celkem zřetelně připomínat ty Jižní Ameriky.

Nenávidím tu skvrnu, dohání mě k šílenství. Každý zpropadený ráno, po další noci bezesného spánku (protože v týchle ložnici na sny už nebylo místo a tak je bylo třeba vyhnat, zadupat), každé další nové den, kdy se musím jen s těmi posledními ždíbíčky vůle přinutit vůbec vstát z postele, každé ten nicotnej a přitom nepředstavitelně těžkej okamžik, kdy bych ze všeho nejraději zavřel oči a neviděl a nemyslel si osvobozující NIC, zírám tupě na tuhle malou Jižní Ameriku na svém stropě a s masochistickým pocitem zaslouženého trestu si připomínám, kam všude se já nikdy v životě nepodívám. Nenávidím svůj život.

Mám pocit, že lidi nemají nejmenší tušení, co narození dítěte znamená pro muže. Když jsem se ve dvaceti šesti dozvěděl, že budu otcem, zaskočilo mě to. Měl jsem úplně jiné plány, už od dětství jsem se viděl na cestách po exotických zemích, v džunglích a snil po vůni orientu, vodopádech, zdolávání osmitisícovek... Nakonec ale představa, že tomuto světu dám někoho přesně takového, jako jsem já, začala být přinejmenším sympatická. Když jsem byl lehkým nátlakem donucen k přítomnosti u porodu, což, řekněme si na rovinu, nebyl ani v nejmenším zážitek, o kterém bych někdy entuziasticky vyprávěl klukům v hospodě, nebo na něj byť i jen v krátké vzpomínce chtěl myslet, atraktivita téhle myšlenky se začala snižovat a zklamání, které se dostavilo ihned po zjištění, že můj potomek je holka, bylo zdrcující. To všechno, co jsem musel přetrpět v porodní místnosti, ale nebylo nic v porovnání s tím, co přišlo potom. Můj život se totálně změnil. Žena jakoby se o mě naprosto přestala zajímat, středobodem jejího vesmíru se najednou stalo dítě, které jsme na její přání pojmenovali Klaudie (mně to teda znělo od začátku dost hloupě) a každý večer, když jsem přišel z práce, nemluvila o ničem jiném. Co Klaudie jedla, jak Klaudie spala, kdy se Klaudie kam otočila (no slyšíte, jak hloupě to jméno zní, jo?). Dokonce mi posílala i několikrát za den videa a snapchaty, abych o něco nepřišel. Klaudie vlastně doopravdy byla jako dítě celkem roztomilá, navíc i hodná – takovej andílek, jak mi všichni dokolečka říkali. Měl jsem ji od začátku docela rád, ale nějak jsem cítil, že to nestačí. Začal jsem v práci trávit čím dál tím víc času – přitom jsem nikdy v tomhle korporátním světě neměl velké ambice. Pracovní úspěchy se pro mě ale nějak postupně staly vysvobozující formou seberealizace, povýšení proto na sebe nenechalo dlouho čekat. Pokud byste si ovšem mysleli, že se to setká s obdivem nebo vděkem ze strany mé ženy, spletli byste se stejně jako já. Po dlouhých měsících hádek, nesmyslných prázdných gest a výhrůzek rozvodem jsem se rozhodl jí udělat další dítě, s přesvědčením, že ji to opět zaměstná a naplní hlavu mlíkem v dostatečné míře k tomu, aby mi přestala nepřítomnost neustále vyčítat. Což se taky stalo. Tak na svět přišel Hubert. Tou dobou jsem už asi dávno pozbyl iluzí, že bych kdy našel smysl života v plození dětí, a proto mě stvoření syna z apatie příliš nevytrhlo, i když mi teda fakt z oka vypadl. Doufám, že bude ve svých životních volbách rozumnější než já a nebude muset ve věku třicet-něco koukat, jak kamarádi, kteří nikdy žádní dobrodruzi nebyli, dávají postupně výpovědi ze svých teplých kancelářských místeček a vyrážejí stopem napříč Austrálií, s batohem do Himalájí nebo jako výpomoc na rybářskou loď po Atlantiku, zatímco on má sex jednou za tři měsíce (plus extra na Vánoce), jezdí na dovolenou do Bibione a snaží se ze všech sil vidět krásu okamžiku v tom, jak učí děti skákat šipku do bazénu.

Edita se narodila skoro přesně 10 let po Klaudii a myslím si, že je mým osobním trestem za to, že jsem si v životě nevybral cestu, ke které jsem byl předurčen, že jsem neznal sám sebe dost na to, abych věděl, kým jsem a nechal se místo toho přesvědčit sociokulturně přijímanou představou o tom, kým bych měl být, představou o univerzálním štěstí. Já ale nejsem šťastný. Koukám tu na Jižní Ameriku na stropě a úplně slyším vzrušující zvuky amazonského pralesa, vnímám vítr ve vlasech na vrcholu

Maccu Picchu a cítím vůni oceánu. Steve Jobs říkal, že si každý ráno při rozvrhování dne představil, že by měl daný den zemřít a přemýšlel, jestli by v takovém případě byl jeho plán aktivit stejný. Pokud byla odpověď příliš mnohokrát za sebou ne, věděl, že musí něco změnit. Moje odpověď je ne už dlouhých deset let.

Jmenuju se Klaudinka a je mi deset let. Bydlím s maminkou, tatínkem a dvěma sourozenci v bytě v pátém patře, ale tatínek tam vlastně moc nebydlí, protože teď je na nějaké dlouhé služební cestě. Maminka celkově docela často říká, že se sem i tak chodí jen vyspat. Taky říká, že určitě někoho má a já už sem dost velká na to, abych věděla, že tím „někým“ nemyslí ani mě, ani Huberta nebo Editku a ani sebe, i když teda vlastně nevím proč a koho, když nás všechny má přece tady... No, já si myslím, že je tatínek moc smutný, protože se nikdy nesměje a neudělá mu radost ani když mu třeba namaluju obrázek (jenomže to bude tím, že já asi fakt vůbec neumím malovat... došlo mi to teda pozdě, až když sem zjistila, že tatínek dává moje obrázky na hromádku se sběrem a moc se zlobím na paní učitelku, protože mi lhala, když říkala, že maluju hezky). On se ale neusměje, ani když dostanu dobrou známku ve škole, nebo když se hrozně moc snažím, abych byla nejlepší ze třídy v angličtině, protože jsem ho jednou slyšela říkat, že jazyky jsou ze všeho nejdůležitější a otevřou člověku bránu poznání, protože pak může procestovat svět. Tak to fakt řekl s tou bránou poznání. Jsem o tom pak hodně přemýšlela. No ale proč to sem teď píšu. U nás v domě se stala taková detektivní věc, tak jsem si říkala, že si založím deníček, abych to do něj mohla napsat. Totiž v bytě přímo nad námi bydlí pan Mrkváček. A pan Mrkváček je děsně zajímavý pán, protože prej dělal za komunistů na ministerstvu vnitra a pracoval tam tak trochu jako tajnej agent. Jednou jsem byla u něj na návštěvě i s Amálkou, co bydlí o ulici vedle a je to moje nejvíc nejlepší kámoška, no a pan Mrkváček nám vyprávěl o všech možných číhačkách a střílečkách a pak vytáhnul takovej velkej stroj a malý tmavý fotky a díky tomu stroji nám je ukazoval na stěně – a ten vám viděl tolik zajímavých věcí! To by i tatínek koukal. A na spoustě těch fotek byly nějaký paní, ale žádný děti. A já vím, že tam za ním nikdo na návštěvy nejezdí. A teď už ani jezdit nebude, proto to sem píšu. Dneska tady totiž byla paní Kočišová ze třetího patra, která má o všem přehled a říkala, že prý pan Mrkváček umřel! Ale to není všechno, on prý umřel už asi před sedmi měsíci a celou tu dobu tam byl, tak jak umřel, nahatej a s knížkou ve vaně. A nikdo si toho takovou dobu nevšim, to je myslím strážlivě smutný. Měly jsme za ním s Amálkou víc chodit, on nám ty příběhy vyprávěl moc rád a určitě jich měl spoustu, akorát jsme se jich trochu bály. A teď už za ním nezajdeme nikdy. A úplně nejpodivnější bylo, co na to řekla maminka. „Já to tušila, že ten flek je zlověstnej, teď musím co nejdřív vymalovat v ložnici... ale nejrady bych se přestěhovala úplně jinam.“ Tak ti nevím deníčku, tomu úplně nerozumím, ale až se tatínek vrátí z cesty, všechno mu to povím, jak to bylo a on určitě bude vědět, co se stalo. Protože můj tatínek ví všechno na světě.

Watch

Martin Vidlička

What a marvel have we achieved!
I doubted we would ever reach this stage
Where man possess such powers,
Ability to confine time into a cage.

To do as he wills not as he is told
After years of bondage it is a great deed
An invention to give us more control
To ensure that we are finally freed.

For a trinket so precious a pretty name
We called it a watch. But what is it seeing?
This blind thing that has no eyes.
Perhaps it watches over our being

Vigilantly protecting us from time
No? Then why this name did we gave
The most ironic one it seems to me
To something that was supposed to save

Men from becoming slaves again.
We created our master, that is our treason
We build a tool, too powerful
And locked ourselves in its prison.

In naive hope that we can escape times mark
That we can fool death and bind its will
We cut off our wings and fell down from sky
We created a device that makes us more ill

Worst thing is we think we're the winners
That we can tell time by its tick and tock
But never ask ourselves why
Do we obey its strokes like a mindless flock.

Asi se nedá říct, že by byl společný gen pro literaturu a medicínu

Rozhovor s panem děkanem Vladimírem Komárkem připravila Gabriela Moslerová

Jaká byla vaše cesta k literatuře a jaký vztah k ní máte dnes?

Nejspíš mě na cestu přivedly staré vinylové desky s krásně namluvenými pohádkami K. J. Erbena či B. Němcové a asi i skvostné rozhlasové hry (televize tehdy nebyla) – vzpomínám si na fascinující inscenaci Nezvalovy hry *Dnes ještě zapadá slunce nad Atlantidou*. Nicméně hlavním zdrojem literárních pokladů byla půjčovna knih v Soukenické ulici, z které jsem si tak v šesté třídě každý týden odnášel několik tlustých knih. Nejčastěji to byly Verneovky, které jsem četl na jeden zátaah. To se hodilo později, když jsem musel přečíst 2000 stran anatomie či patologie. Verne

byl úžasný v tom, jak jsem se ztrácel v jeho fantastickým světě. Myslím, že jsem se zásluhou knih v životě nikdy nenudil. V sedmé či osmé třídě jsem napsal nějakou tu detektivku nebo rodokaps a na gymplu jsem pochopitelně zkoušel i poezii. Měl jsem štěstí, že jsem studoval na Akademickém gymnáziu v předjaří šedesátého osmého roku, kdy jsme měli k dispozici veškerou světovou literaturu. Namátkou mohu jmenovat francouzské básníky: Baudelaira, Apollinaira, Rimbauda či Verlaina. To byly vyloženě „Alkoholy“ našeho dospívání. Snad mohu prozradit, že jsem poslal někdy v roce '66 Jiřímu Žáčkovi nějaké své věci do časopisu „Divoké víno“. Dostal jsem odpověď, že bych měl na sobě ještě pracovat. Tak jsem ho poslechl, ale stále nevím, zda už jsem zralý něco znovu poslat.

A píšete ještě?

Málo, není na to čas. Před více lety jsem psal pro skupinu mého zetě písničky, ale to byla vlastně z nouze ctnost. Když si založil studentskou kapelu, tak měl spoustu dobré muziky, ale neměl žádné texty. Doporučil jsem mu básničky Jiřího Dědečka. Jenže když jsme ho pozvali na koncert, tak chtěl nějaké peníze a ty studenti neměli. Tak jsem pro ně postupně napsal téměř stovku textů – což samozřejmě není poezie, ale i tak jsem se vždycky snažil, aby to byly krátké poetické příběhy.

Vedl jste své děti k literatuře? Popřípadě vnoučata?

Já vlastně umím kupovat jen tři věci. Knihy, květiny a případně dobré víno. Takže jak dětem, tak vnoučatům jsem k Vánocům i k narozeninám dával spousty knížek. Snad to zanechalo nějaké stopy. Vlastně jsem je bezděčně vedl, ale nic jsem tím přímo nesledoval. Prostě mám knihy strašně rád. A mrzí mě, že můj nejstarší vnuk čte málo.

Jak si vysvětlujete, že tolik lékařů – Bulgakov, Čechov, Vančura – bylo zároveň spisovateli?

Asi se nedá říct, že by byl společný gen pro literaturu a medicínu. Stejně tak byste se mohla zeptat, proč je tolik doktorů dobrými muzikanty. I na naší fakultě jsou studenti, kteří zároveň studují konzervatoř. Ale člověk k umění asi přirozeně tíhne, medicína jím přeci také je. Je to strašně krásné umění. To poznáte.

Proč jste se rozhodl psát do *Občasníku* vaši rubriku a co si od ní slibujete?

Uvědomil jsem si, že i když už jsem přečetl stovky knih, tak stále objevuji nové básníky a spisovatele a rád se o ně s našimi studenty podělím. Proto jsem pro svou rubriku vybral právě Josefa Lederera, jehož poezie je mimořádná, ale zapomenutá. Druhým vybraným básníkem je vědecký pracovník,

lékař Miroslav Holub. Z jeho básně „Realita“, jsem si do úvodníku prvního čísla Občasníku vypůjčil otázku „kam teče krev“. Potěšilo by mě, kdyby někdo z čtenářů našel odpověď.

Která z múz je vám nejbližší? Hrajete na nějaký nástroj?

Ze všech múz jsem si nejvíce porozuměl s literaturou a poezií. Myslím, že dokáží rozpoznat dobrou poezii od kýčovitého veršování, toporně nepřesný překlad od intuitivně geniálního. Když se podíváte na originální znění básně a na pět různých překladů, tak vycítíte, kdo nejvíce ctil ducha básně a pochopil duši básníka. Na druhém místě to je malířství a mezi mé nejmilovanější umělce patří Kandinský a Kupka, brány k pochopení moderního umění.

No a k hudbě. Aktivně ji neprovozují, ale mám ji moc rád. Ze skladatelů je na prvním místě Mahler, dále impresionisté Ravel a Debussy, z romantiků Griegův Peer Gynt, z modernějších Janáček, Stravinskij a Kabeláč. A samozřejmě Bach, Beethoven a Dvořák. Poslouchám víc pravou hemisférou, zatímco ti, co hudbě skutečně rozumějí, tak poslouchají i hemisférou levou, a kromě estetického zážitku vnímají i detaily technického provedení.

Myslíte si, že by při léčbě vážných onemocnění mohlo sehrát roli i umění?

Určitě, arteterapie by měla být využívána v rehabilitaci řady onemocnění. Nejvíce bývá využívána muzikoterapie, a to zejména u psychiatrických a psychosomatických onemocnění. Nevím, jak je tomu dnes, ale kdysi na dětském oddělení muzikoterapie fungovala. Byly to pro děti krásné chvíle, kdy se mohly s hudbou propojit a uvolnit se.

Společně s panem profesorem Kolářem jsme hudbu také využívali u jedné naší pacientky, která byla dlouho v bezvědomí. Kromě léčebných moderních postupů jsme ji probouzeli multisenzorickou stimulací, ve které nechyběly Bachovy skladby.

Dlouhou tradici má dramaterapie, resp. Morenovo psychodrama. To spočívá ve využití možnosti vcítit se do určité role, přehrát ji a touto formou pochopit a případně i vyřešit svůj vnitřní konflikt. Může to pomoci u psychosomatických onemocnění, ale tato metoda patří pouze do rukou zkušených odborníků. A nepochybně působí tlumícím či stimulačním dojmem obrazy a psychodiagnostický a/nebo psychoterapeutický efekt může mít u řady pacientů i vlastní tvorba.

Krom toho existuje Mozartova sonáta pro dva klavíry D dur, K. 448, která má výrazně zlepšovat paměť, takže ji lze doporučit zejména před zkouškami. Já jsem měl během učení vždy puštěnou nějakou muziku a v současnosti mi jak v pracovně na klinice, tak na děkanátu tiše zní Leonard Cohen nebo středověké chorály. Ostatně chirurgové si hudbu často pouštějí na operačních sálech. Nicméně není známo, zda jsou výsledky operací lepší s klasickou nebo moderní muzikou. Co se týče terapie uměním, tak hudba je jednoznačně na prvním místě.

„Poslouchám víc pravou hemisférou, zatímco ti, co hudbě skutečně rozumějí, tak poslouchají i hemisférou levou, a kromě estetického zážitku vnímají i detaily technického provedení.“

Jak jste se pro medicínu rozhodl? Nasměroval vás k ní někdo výrazně?

Původně jsem osciloval mezi přírodními a humanitními vědami. Na gymnáziu ve Štěpánské mě určitě hodně nasměroval učitel biologie, který se jmenoval Tesařík, což už je samo o sobě pro učitele biologie příznačné jméno. Dokázal být velmi nepříjemný, ale byl mimořádně vzdělaný a hodně nás toho naučil. Už ve druhém ročníku jsme znali latinsky názvy všech možných zvířat a rostlin, což se později hodilo při studiu anatomie a histologie. Určitě to nebylo špatné gymnázium – mezi jeho absolventy patří emeritní děkani profesor Koutecký, profesor Bojar či profesor Svačina.

Vzpomínám si, že jsem v roce '66 navštěvoval podvečerní představení již zmíněného „Morenova psychodramatu“, které organizoval primář Rubeš z bohnické nemocnice. Přehrávalo se tam, jak působí psychodrama na lidi s duševním postižením. Možná i to byl jeden z důvodů, proč jsem směřoval k neurologii. Nechci se dotknout těch, kteří se zabývají jinými orgány, ale neurologie asi nejvíce propojuje přírodní vědy s humanitními a mozek s myslí. A zkoumá-li člověk mozek, tak zkoumá mysl a dostává se k filosofickému zabydlování se ve světě. Obdobně jako když si dobře osvojíte svůj mateřský jazyk, pochopíte jeho kořeny a kontexty a „ochutnáte“ všechny jeho barvy a odstíny. Pak lze říci, že jste se na světě „básnický zabydlel“ a cítíte, že jste v něm „doma“.

Měl jste (popř. máte) svůj vzor?

Mým vzorem je profesor Hrodek, kterého jsem poznal nejprve jako student a později jako konziliář pro dětskou hematologii. Profesoru Hrodkovi je dneska už hodně přes devadesát let, je to úžasná osobnost a fantastický dětský hematolog. Jeho velkou zásluhou je dnešní vysoká úroveň dětské hematologické onkologie. Nikdy se nezaprodal komunistickému režimu a vždycky to byl čestný a noblesní člověk.

Mezi velké vzory patří můj první učitel dětské neurologie docent Brachfeld, s kterým jsem jako medik prováděl vyšetření mozku pomocí pneumoencefalografie, a hlavně primář Bejšovec z Ústí nad Labem – nadšenec pro dětskou neurologii, od kterého jsem se ve svém oboru naučil nejvíc.

Mezi mé básnické vzory naprosto jednoznačně patří Holan, Orten, Skácel a Seifert, již zmíněný Apollinaire, ale také Wernisch a Cvetajeva. To jsou zářivé hvězdy na mém básnickém nebi.

„Ale člověk k umění asi přirozeně tíhne, medicína jím přeci také je. Je to strašně krásné umění. To poznáte.“

Jakou knihu by si podle vás měl každý přečíst?

Mohl bych říct Bibli – je určitým základem. Bez pochopení její symboliky a bez znalosti antické literatury se budete jen obtížně orientovat v našem reálném světě i v „literárním lese“ Umberta Eca. Myslím, že by si každý měl přečíst něco od Iana McEwana, napsal spoustu nádherných knih, například knihu Nezničitelná láska pojednávající o syndromu pronásledování milované osoby. Naprosto mimořádným dílem je Mistr a Markétka od Bulgakova a jedním z největších autorů je kromě Dostojevského i Nabokov. Jeho Lolita je sice nejslavnější, ale dle mého napsal mnohem zdařilejší povídky a romány – k mým nejoblíbenějším patří Pnin a Promluv paměti.

U Nabokova prakticky nelze udělat chybu, všechno, co napsal, je nádherné. Z české literatury bych doporučil Kunderovu Nesnesitelnou lehkost bytí, Kafkův Proces a deníky Závraty i Juráčka.

Z americké literatury je skvělý Saul Bellow (Herzog či Něco se stalo), Hemingway a jeho Ostrovy uprostřed proudu, z evropské Umberto Eco, Max Frisch a jeho Stiller, monumentálním dílem jsou Deníky Sándora Máraie a pochopitelně vše, co napsal Dostojevskij. Kniha, která mě v dospívání nejvíce oslovila a ke které jsem se v duchu často vracel, je Zločin a trest.

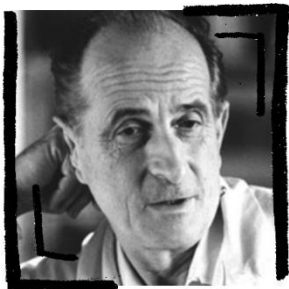
Nakonec bych zmínil Máchův Máj, z kterého většina zná jen několik úvodních veršů. V Nočním Mikrofóru jsem si o něm povídal s Bárou Hrzánovou, která jej přednáší ve Viole už několik let. Když mi zarecitovala některé málo známé pasáže, uvědomil jsem si, jak málo jsem vlastně Máchově nejslavnější básni porozuměl. Určitě se na představení do Violy co nejdříve vydám.

Těch knih, které bych doporučil k přečtení, je mnoho. U každé navíc záleží, v jakém věku a v jakém rozpoložení se s ní potkáte a jak si spolu sednete. To je jako s lidmi.

Poetické okénko pana děkana: Kam teče krev?

Vladimír Komárek

Když jsem do prvního čísla napsal úvodník a neprozřetelně slíbil kolegovi Bočkovi opět něco napsat do studentského časopisu, netušil jsem, jak rychle „občasí“ uteče. Doufám, že i druhé číslo naše studenty potěší a snad je i trochu poučí mé připomenutí méně známých či polozapomenutých českých básníků. Oba jsou absolventy Univerzity Karlovy, první je více znám v zahraničí a doma je přijímán s rozpaky, druhý prožil většinu života v cizině a dnes o něm ví jen málokdo.

Miroslav Holub se narodil 13. 9. 1923 v Plzni. Vystudoval přírodní vědy a lékařskou fakultu UK. Poté nastoupil do ČSAV, kde se zabývali imunologií a celkově publikoval 150 prací, po odchodu z Akademie věd pracoval v IKEMu. Již

v době, kdy studoval medicínu, dělal „pomvěda“ v Ústavu pro filozofii a historii přírodních věd a chodil i na přednášky z logiky, filozofie a literární historie. Jako básník se Holub vyhranil v druhé polovině 50. let v kontextu časopisu *Květen*, ze světových básníků ho zaujal především Jacques Prévert. Celkem vydal 20 básnických sbírek, mezi nejznámější patří *Denní služba*, *Achilles a želva*, *Slabikář*, *Jdi a otevři dveře*, *Kam teče krev*, *Tak zvané srdce* a *Zcela nesoustavná zoologie*. Po roce 1970 nesměl přechodně publikovat, v roce 1971 byla rozmetána sazba knihy básní *Stručné úvahy*. Ke svému uvedení v seznamech spolupracovníků STB se vyjádřil v dopise uveřejněném v knize *Osočení* (68 Publishers, Toronto), kde tuto informaci vyvrací jako nepravdivou. Miroslav Holub zemřel 14. 7. 1998 v Praze.

REALITA

Drobní hlístové bolesti se ještě vlnili
v průzračném vzduchu,

Chvění uléhalo a

Něco v nás hluboce se sklánělo před
faktem stolu,

faktem okna,

faktem prostoru,

faktem oceli
sedmiřezné.

Bylo ticho neporušitelné
jako zrcadlení.

Ačkoli jsme se chtěli zeptat,

Kam teče krev

A

Jestli jsi ještě mrtev,
miláčku.

Josef Lederer byl český básník, autor satirických her, hlasatel, redaktor a profesor literatury, který od roku 1939 žil trvale v Anglii. Lederer se narodil 27. 10. 1917 do rodiny obchodníka v Praze. Po maturitě

studoval v letech 1935 až 1936 na FF UK a ve studiu pak pokračoval ve Francii a Anglii. Během druhé světové války začal v roce 1943 pracovat jako hlasatel a redaktor českého vysílání rozhlasové stanice BBC. Od roku 1951 spolupracoval s rozhlasovou stanicí Svobodná Evropa. Jeho básnické začátky lze sledovat od roku 1937, kdy debutoval pod pseudonymem Jiří Klan. Vydal sbírku poezie *Sopka islandská a jiné verše* a po jeho smrti vyšly sbírky *Elegy* a *Básnické dílo*. Intelektuální charakter Ledererovy poezie ovlivňovala i jeho literárně-historická profese, v níž se zaměřil hlavně na anglické renesanční a barokní písemnictví. Josef Lederer zemřel 10. 4. 1985 v Delftu v Nizozemí.

Obýval její život

Obýval její život v jiné zemi,
na samém konci světa, nahoře,
kde lumíci z hor táhnou z vnitrozemí
v houfech se vrhnout střemhlav do moře.

Byl neviditelný a prokluzoval
tam podle průčelí a svítilen,
jež ve vodě se tetelí, až ovál
tváře zas poznal, vlasy jako len.

V dalekém letovisku cizí hlásky
poslouchal, když si najímala člun,
když jeho kýl pak skřípal přes oblázky,
přes mokré jantary, hrudky plné run.

Tajil dech, aby nepřevrhl skif
a málem věřil, že je vskutku živ.

Nina

Richard Boček

„Takžes ho nechala, vid'?" Po tak neomaleném odhalení se Nina zabořila ještě hlouběji do již tak značně nízkého plyšového křesla. Kolem očí se jí zatřepotaly světle kaštanové řasy (na malování kvůli mně dávno rezignovala) a už už to vypadalo, že se rozvzlyká. Těsně předtím, než se očekávaný zvuk vydral z úst, dokázala se s vypětím všech sil ovládnout, rozhlédla se po potemnělém salonku kavárny a tiše špitla: „Jo, ale dyť víš, že to nebylo jen tak z rozmaru.“ Podívala se na mě lehce zastřeným pohledem. Měla krásné oči, kdysi bych pro ně byl udělal všechno. Kdysi ano. Ale dnes? Dnes se mi kvůli nim tak nejvýš ozve vyčítavý hlásek z hloubi duše, jaký já byl kdysi snílek, blbec. Ale teď je všechno jinak. Lazar vstal a chodí, a jak chodí, přímo běhá. Tenhle pohled už ho na lože zpátky nevrátí...

„Já jsem mu tak strašně věřila, fakt. Úplně jsem mu to žrala. Půjde do Prahy a prorazí jako sochař. I ta kráva Němcová z umprumky pořád mlela něco o tom, jakěj to prej bude novej Zoubek a... Šak ji znáš. Ty si o mně Petře musíš myslet, že jsem úplně blbá, že?" Odmlčela se. Kolem těch hlubokých očí mávl pár kaštanových motýlích křídel a zpod nich se vydrala docela malinkatá slzička. Teď už se ozvalo i vzlyknutí.

Nina byla vždy slečnou pevných přesvědčení. Tedy... Vlastně ne, tohle není tak docela pravda. Spíše slečnou pevného přesvědčení. Jen jednoho, byť pokaždé jiného. Od první chvíle, kdy jsem ji měl možnost trochu víc poznat, mě zahrnovala historkami z jejího na první pohled až neuvěřitelně pestrého života. Tím si mě naprosto získala, nebyl jsem sto odolat bleděmodrému kouzlu její osobnosti, které z ní na mě sálalo v obrovských kvantech. Jenže, ať už člověk uchopil její vyprávění z kteréhokoliv konce, po chvíli vždy musel dospět k závěru, že se zkrátka nepřekrývají. Nikdy. Bohužel mi to došlo až příliš pozdě, skončil jsem úplně stejně, jako její jiné vášně, jako spálená mūra na dně stínítka pouliční lampy. Dobře mi tak.

„To víš, že si to o tobě nemyslím..." chtěl jsem pokračovat v přátelském konejšení, ale studnice slov ve mně vyschla. Co já si o tobě, ty moje dušinko, vlastně myslím? Blbá? To jistě ne! Do téhle kategorie mi rozhodně nezapadáš. Navíc, kdo může kdy někoho charakterizovat tímto příměrem, vždyť je to tak nehorázně mělké a nicneřikající... Bláhová? Možná, někdy. Vždy na počátku nově narůstajícího přesvědčení či nezkrotné vášně. Ale to ti, Nino, nikdy nevydrží dlouho, tak bláhový nejsem zase já. Co se mi ksakru honí hlavou po téhle tak zdánlivě banální otázce?

„Víš, to je těžké, přijdeš mi taková," polkl jsem na prázdno a zadíval se na ni. Jako by tušila, jak bylo těžké vybrat z hemžení myšlenek, které mi v hlavě tančily amatérsky polku, tu jednu pravou. Z postaršího radia na baru zrovna končil pozvolným fadeoutem nějaký ukníkaný indie song a já do toho kavárenského ticha, které se vyznačuje tak příjemně obklopujícím ševelením, pokračoval: „Přijdeš mi taková nepřírozeně upjatá. Dýcháš vždy jen pro jednu jedinou věc na světě. Dokud si to neuvědomuješ, je to v klidu, ale... běda, jak to zjistíš. Lekneš se a začneš všechno kolem analyzovat a když najdeš byť sebemenší chybičku, což je tak trochu jistota, zpanikaříš a všeho necháš. A když už za sebou spálíš všechny mosty s tím, co tě až do té doby drželo nad vodou a třeba... snad i naplňovalo, zjistíš, že se nemáš vlastně o co opřít, kde se zachytit, vrhneš se lehkomyšlně s rádoby uvědomělým přesvědčením úplně jinam. Sama přitom ale tušíš, že je to všechno trochu na sílu a že je budeš muset časem zase opustit. Čím víc se blíží konec, tím je vše intenzivnější a tím se méně a méně cítíš volně. Takhle to přeci nejde donekonečna..."

Sám ani nevím, kde se ve mně vzaly tyhle rádoby filozofické kecy. Moc dobře jsem věděl, že jsem myslitel na baterky a na to, abych rozdával rady, jsem taky hodně malé pivo. Když jsem se zadíval na zkamenělou Ninu, přál jsem si, abych nic z toho nevypustil z úst. Pozdě. Naproti mně teď seděla hrubě otesaná socha dívky s trpce bolestným úšklebkem a prázdňným pohledem. A já, sochař, z toho byl vinen. Mohl jsem svou sochou vzdát hold kráse! Místo toho jsem uctil tíseň.

Doprčic. Ale nemohl jsem jinak. Když si vzpomenu, kolik pádů už jsem u Niny zažil... Otázkou pro mě už nebývá, jak se to mohlo stát a... proč vlastně. Ne ne, v hlavě mi vždy jen vyvstane, co přijde další v pořadí. Někdy si říkám, jestli k ní vlastně nejsem až příliš chladný. Každý pád mě ale přesvědčí, že je to snad jediná možná rozumová reakce. Být vřelý už jsem zkoušel a nevedlo to nikam.

Vždy, když mi Nina zavolá, že se „nutně“ potřebuje sejít, vybaví se mi v hlavě vzpomínka na zahradu, kterou jsme mívali v Jankovicích, kousek od Přelouče. Byl jsem opravdu ještě špunt. Snad právě proto se mi některé detaily vryly do paměti a jsou dodnes živé. Zahrada ve svahu, jabloňový sad, všude kolem stébla poloseschlé trávy, majestátné stromy okolo, pes Ben, můj otec kontrolující novou oplocenku, blížící se bouřka. Jeden detail, tedy... spíše postřeh, mi však v hlavě utkvěl mnohem silněji. Dva protiklady proplouvání životem, jak z Ezopa. Tráva a strom. Stéblo trávy se při vichřici ohne a po všem tom rozčarování matky přírody se pokojně vrátí do své původní polohy. Když už padá, nikdy ne zbrkle, nikdy ne náhle, nýbrž se s elegancí sníží k zemi a pomalu ulehne. Naopak mohutný dub se pevně drží svými stoletými kořeny v půdě, nedovolí větru, aby jím pohnul, byť jen o kousek. V určitý moment se však vyvrátí z kořenů a skácí se k zemi. Prostý elegance, zbyde po něm jen tupý náraz a pokřikování ptáků, kteří zahníždili v jeho koruně, plné křivdy. A jak to všechno souvisí s Ninou? Nina v životě rozhodně nezaujímá roli stébla. Nina také nepadá jako mohutný dub... Nina padá jako ten nejmohutnější baobab. A většinou k tomu není potřeba ani pořádná vichřice.

„Promiň mi to dušinko...“ jenže dušinka jako by už se mnou nesdílela stejný časoprostor. Snažil jsem se zachytit, kam směřuje její usazený pohled, ale marně. V očích teď měla čistou prázdnotu. Chytil jsem ji tedy za ruku, byla studená jako led. To ji probralo a pomalu začala přicházet k sobě. Nešikovně se mi vysmekla, až se na stolečku zakymácel tácek s porcelánovou cukřenkou. Šlo vidět, že rozhodně není ve své kůži. Roztržitě zamrkala a srovnala si pokrčenou sukni.

Najednou na mě promluvila jakoby z dálky hlasem, který jsem nepoznával: „Máš pravdu. Tak je to...svá...svázaná...nesvá...nevolná.“ Při artikulaci se jí sotva hnuly rty, nemohl jsem to vydržet, takovou jsem ji neznal. „Nebyla jsem volná. Nejsm? Jako opar... Něžná mlha nad údolím... Nikdy jinak... Ale jak?“ Lehce se zvedla z křesílka, natáhla se k věšáku pro svůj semišový kabát a začala si ho oblékat. Seděl jsem jako opařený.

„Nino, jsi v pořádku? Poslouchej, vždyť přeci...“ chvíli jsem ještě mluvil, ale bylo úplně jedno, co jsem říkal, neposlouchala mě. Prošla bezduše kavárnou, zůstal jsem kousek za ní, musel jsem ještě zaplatit na baru. Doběhl jsem ji u dveří, měl jsem o ni strach. „Neodcházej ještě, projdem se po Riegráčích, přijdem na jiný myšlenky!“

Konečně se otočila, pohladila mě po tváři a s úsměvem, který ale vůbec nevyjadřoval žádnou veselou emoci, možná tak maximálně dojatý soucit, mi pošeptala: „Já už na něco přijdu sama.“ Nezmohl jsem se na slovo. Stál jsem tam jako přikovaný, jen jsem sledoval, jak za ní zaklaply dveře. Když jsem se konečně vzpamatoval a vyšel na ulici, byla už pryč. Musela vplout jako duch do první tramvaje, která jela kolem, jinak si to nedokážu vysvětlit.

Bylo půl deváté ráno, vstal jsem z postele a spěchal k otočnému knoflíku topení. Přes noc solidně přituhlo... Za oknem se po příjezdové cestě líně plazila mlha. Vklouznul jsem do papučí, jen tak přes pyžamo jsem si přehodil baloňák a vyšel ven pro noviny. Jo, není nic lepšího než první kafe, čerstvé pečivo a ještě čerstvější tisk. Ve schránce jsem však nenašel jen deník, ale taky dvě obálky. Otočil jsem je a srdce mi poskočilo, první byla od Niny! Druhá však přišla bez popisku. To mi nedává smysl... Roztřásla se mi kolena, zapomněl jsem na všechny ranní rituály a překotně jsem roztrhal první obálku. Uvnitř byl jediný list papíru a na něm jen jedna věta: *Na něco jsem přišla...volná jako mlžný opar... Nina.* Ničemu jsem nerozuměl, už týdný jsem se jí snažil dovolat. Neodpovídala. Chmátnul jsem rychle po druhé obálce a roztrhal ji stejně jako tu první. *V hořkém zármutku oznamujeme, že nás opustila dcera, vnučka, ...*

Proboha! Co jsem to udělal...

Eraldina 0304

Gabriela Moslerová

Na křídlech spontánná
Plachtíme dobou
Na vlnách radosti
Plujeme vodou
Času mít zadosti
A probudit se
z těch pár momentů
do nekonečna,
to by sis přál.

Propleteni v myslích,
Bojujeme s propastí
Co mezi nás stavíš
A chytáme do pasti
Čas jenž věčnost taví
A pouštíme jej
v lodkách
po líné řece
rozjímání a cílů.

S volně laděnými myšlenkami
Svolně kličkujeme
Mezi nesnázemi
A tiše kujeme
Pikle, jak na zemi
Nepřistávat
a plachtit dál
v oblacích
daleko od hranic.

Prodíraje se planými růžemi
Mám duši obnažit,
Následovat tě
A trní si vážit.
Přec kdo ve vatě
Přečkává celé dny,
ten neškrábne se,
ani nedobyje svět.

Z temnoty natahuješ ruku,
Nabízíš rámě,
Klopýtám za tebou
a šeptám: Hrajme,
tady nás nenajdou.
A tak čekáme,
kdo první se utopí
v bludišti
nevyřčených proseb.

Lítám jako On

Josef Veselka

Poprvé jsem si toho všimnul, když jsem odcházel z oběda v naší závodce. Znáte to, člověk je po jídle trochu unavenější a nejradší by sebou někde seknul a trochu se prospal. Ale já jsem se výjimečně cítil úplně fit a v moc dobrý kondici. Jak jsem tak šel a usmíval se, dostal jsem najednou chuť si dokonce povyskočit. Nesmějte se. Uznávám, že ve třiceti letech si jen tak poskakovat, když jdete z oběda, je tak trochu podezřelá záležitost. Ale takhle se to prostě stalo.

A jak jsem si povyskočil, tak jsem v tom vzduchu zůstal viset. No prostě jsem se ve vzduchu zastavil a byl jsem asi třicet centimetrů nad zemí. A budete se divit ještě víc, když vám řeknu, že si toho vůbec nikdo nevšimnul. Já si stojím ve vzduchu na chodbě plný lidí spěchajících na oběd anebo z něj, kamarádi mě míjejí, zdravějí, usmívají se, a vůbec nikdo nevidí, že já nestojím na zemi, ale ve vzduchu. Tak si říkám, fajn, to by se mělo využít, a zkusím se pohybovat. Jenom jsem si pomyslel, že poletím dopředu, tak jsem letěl. Ale nijak filmově jako nějaký Superman. Naopak, pěkně vzpřímeně, nenápadně, stejně jako bych šel po zemi. Jenže země jsem se vůbec nedotýkal. Tedy musím přiznat, abych nebyl moc nápadnej, tak jsem pohyboval nohama jako při chůzi. Ale kolegyně, se kterou jsem na tom obědě byl, si vůbec nevšimla, že letím. Prostě úplně bláznivá situace.

Popravdě, od té doby se těch bláznivých věcí stalo tolik, že slovo bláznivý jsem radši přestal používat, protože bych tím všechny otravoval a celkem správně by mi doporučili, abych si rozšířil slovní zásobu. Druhé den jsem šel naschvál na oběd s tou samou kolegyní, dal jsem si to samý jídlo, vyšel před jídelnu, mimochodem taky tu samou, nadskočil a... a nic. Stojím tam, nadskakuju, lidi koukají, hele, podívejte na támhletoho poskakujícího šílence. Ale jinak nic.

Už jsem na to za pár dní skoro zapomněl, když vám jdu z jídelny a na tom samým místě znovu cítím tu divnou lehkost, nadskočím si a zase letím. Je těžký to vylíčit. Samo lítání je hezký, o tom žádná, ale nejdůležitější je to, co cítíte. Je to tak pěkný, že se to snad ani nedá popsat. Jednou větou – pocit absolutního štěstí. Když byste to chtěli přirovnat k jedné hezké věci v životě, tak to nejde, poněvadž lítání bude mnohem lepší. Ale když byste zkombinovali třeba euforii při dosažení titulu mistrů světa v hokeji a k tomu si dali premedikaci před operací, třeba takovej morfin, a zalili to skleničkou dobrýho vína, tak už by se o srovnatelným účinku dalo asi mluvit.

Letím si teda zase po chodbě, lidi mě zdravějí a nikdo si nevšimá, že letím. Pak si pomyslím, že bych měl přistát, protože se blížím ke své dílně a chlapi i ty dvě ženský, co tam máme, by se na mě mohli dívat divně. A taky že jo. Málem si toho všimla Jaruška. Ona mě možná monitoruje víc, než by se na náš seriózní vztah slušelo, a když mě viděla s nohama nad zemí, tak na chvíli vytržila oči a několikrát zamrkala. Já se zatím stačil postavit na zem a než si Jaruška promrkala ty svoje oči, už jsem kráčel po zemi a tvářil se nenápadně.

Na začátku svých leteckých pokusů jsem se snažil zjistit, jestli půjde létat každé den nebo jenom občas, a taky, zda je to vůbec bezpečný. Dyť co když to najednou přestane fungovat a člověk se zřítí z vejšky na zem a něco se mu stane? Tak jsem se pomalu učil létat a zpočátku dělal celkem nepatrný pokroky, ale během půl roku už jsem věděl, jak na to, a jak se úplně bezpečně ve vzduchu udržet. Teď jste určitě napjatý, v čem to teda tkví a jak se to dělá. Jenže to vám neprozradím. Říct vám můžu jen tolik, že to dost záleží na náladě, kterou máte, takže uprděnýho škarohlída, kterej polovinu pracovní doby vysedává na schůzích, létat nikdy nevidíte. To je všechno, co můžu říct.

Samozřejmě jsem si hned od samýho začátku lámal hlavu, jestli ten talent na lítání mám na celým světě jenom já. Uznejte, že by to bylo proti vši pravděpodobnosti, aby uměl létat jenom jedinej člověk na světě, a navíc to zjistil až po třiceti letech života. Šel jsem na to systematicky. Nejdříve jsem prozkoumal všechny místa, kde lidi skáčou padákem, pak ty, kde lítají na rogalu, a nakonec i ty, kde dělají paragliding. Tam jsem si všiml hlavně toho, jestli náhodou někdo z nich nezapomněl padák anebo křídlo na zemi a ten sklerotik si nelítá vzduchem jen tak sám, jak já říkám „na vestro“.

A představte si, že jsem na takového člověka fakt narazil. Bylo to v Krkonoších. Já se jdu jen tak projít na Pláně nad Svatým Petrem, nad černou sjezdovkou si poletujou lidi na padácích a najednou, světe div se, si tam leří chlap zastrčený do té samý rakve jako ty ostatní, ale nad hlavou mu chybí padák. Co vám budu povídat, já ho už ten den nepustil. Běhal jsem pod ním celý dopoledne po zemi a snažil se ho stíhat, aby mi nikam nezmizel. On si letěl v poledne odpočinout do hospody nahore na Pláních a já si k němu přisednul a rovnou mu říkám, hele, já taky umím lítat a jsem v tom skoro tak dobrej jako ty. Ale tolik zas možná ne. A jestli bysme se mohli kamarádit a on mi řekl o svém lítání víc. Nejdřív dělal, že vůbec neví, o čem mluvím. Pak pomalu měknul, a když jsem mu po obědě ukázal parádní průlet otevřenou stodolou, tak změknu docela. A že prej jo a všechno mi řekne.

A teď se teda znova držte. My, letci, nejsme tak vzácný zboží, jak jsem si původně myslel. Na světě nás jsou tisíce. Odborníci říkaj, že možná dokonce „nižší desítky tisíc“. A Jack, jak si nechává říkat můj nověj kamarád, mi dal nejen pár dobrej leteckejch rad, ale hlavně mě pozval na skvělou party ve Stubaii. To je takový místo v Rakousku, kde fouká ten nejlepš vzestupnej proud na světě a vy se ani nemusíte moc snažit a můžete si lítat klidně i celej den.

Já tam samozřejmě hned příští měsíc jel a poznal další letecký parťáky a dostal se do klubu. A protože my, v našem klubu, chceme bejt nenápadný, tak to děláme tak, že máme takový ty padáky, aby lidi nepoznali, že lítáme sami. Akorát, že ty naše padáky jsou z úplně jiný, zvláštěně řídký látky, která vůbec nenese. Výsledek je bezkonkurenční. Lítáte si sami, ale nad hlavou máte kus nepotřebnýho hadru, kterej vás chrání před všema zvědavcema a jejich zbytečnejma otázkama.

A nakonec ještě poznámečka. My máme nějakějma vnitřníma pravidloma našeho klubu zakázaný využívat tohle naše umění profesionálně. Jenže, našel se jeden vyuk, kterej to nevydržel, a v přihlouplý touze bejt v něčem nejlepš začal celkem slušně běhat a vydělávat pěkný prachy. Heleďte, nebudu vás dlouho napínat. Vy ho asi znáte. Naším leteckým znamením je totiž gesto, jako že natahujete luk a pak vystřelíte šíp. „Leť si až do nebe!“, jestli rozumíte. Asi už tušíte, kdo ten neukázněnej člen našeho klubu je. Kromě toho, že porušil naše pravidla, ještě navíc prozradil i klubový znamení. Ale tak je to všude, náš klub není výjimkou. I když nás všechny spojuje touha po volnosti a svobodě, přesto se na některý z nás spolehnout nedá. Co vám budu povídat, to jsme prostě my lidi.

Na vlastní pěst: Afrika I.

EMA ŠUTÁKOVÁ

Na začátku bych se vám ráda trochu představila. Jmenuji se Ema Šutáková a jsem studentkou druhého ročníku všeobecného lékařství. Cestování je mým pravděpodobně největším koníčkem a když mě Ríša oslovil, jestli bych nechtěla svá dobrodružství sdílet v Motolském občasníku, ihned jsem kývla. Začnu vyprávěním o letošním létě, kdy jsem se vydala na zatím největší a nejodvážnější cestu... do Afriky! A jelikož se toho stalo opravdu hodně, rozdělím příběh na tři části, které budou postupně vycházet v dalších číslech.

Proč právě Afrika? Abych řekla pravdu, sama nevím. Ale něco mě tam lákalo už velmi dlouho, jako magická přitažlivá síla. V dětství jsem byla s rodinou v Tunisku a Egyptě (což, řekněme si upřímně, má už od té „opravdové“ Afriky poměrně daleko), já však stále toužila po pořádném africkém dobrodružství. Na mé osmnácté narozeniny jsem tedy dostala zájezd na Kapverdské ostrovy, kde jsme procestovali ostrov Boa Vista. Po maturitě jsme s mamkou plánovaly nějakou dobrodružnou cestu (respektive já jsem plánovala, mamka pouze s hrůzou v očích projížděla internetové stránky o všech možných i nemožných nebezpečích a celá naše rodina i všichni kamarádi si mysleli, že jsme se naprosto zbláznily). Já jsem samozřejmě chtěla Afriku nebo Jižní Ameriku, která je mým snem již od malička, ale Amerika padla kvůli ceně letenek a Afriku jsme tak nějak odložily. Nakonec jsme jely do Malajsie a Singapuru, což sice vůbec nebylo v plánu, ale poloviční cena letenek a poslední dvě místa v letadle, to prostě bylo jasné znamení. Jely jsme na vlastní pěst a já jsem plánovala celou cestu. Tady jsem si poprvé vyzkoušela, jaké to je a co všechno musí člověk před tak dlouhou a dalekou cestou zařídit. Vše proběhlo naštěstí tak, jak mělo a my jsme si užily úžasnou cestu za méně než poloviční cenu, kterou nabízela cestovní kancelář.

Dubaj, město neomezených možností

Letos už tedy měla mamka více důvěry a kývla na další společnou cestu, nakonec i na Afriku. Ale že mě to letos stálo přemlouvání! Co vám budu povídat, když jsme to tak nějak lehce naznačily našim blízkým, radši už ani nic neříkali. Teta se pro jistotu začala modlit už od jara. V únoru jsem našla výhodné zpáteční letenky na Zanzibar, chtěla jsem navštívit především Keňu, a tak jsme se rozhodly udělat okruh Zanzibar – Tanzanie – Keňa. Během letního semestru jsem se v každé volné chvíli snažila získávat informace (střídavě mezi učením anatomie a histologie), ale nebylo to vůbec tak snadné, jako s Malajsií. Informací málo nebo snad ještě z minulého století, doporučení průvodci nereagovali na e-maily. A poté přišlo zkouškové a na plánování cesty už nějak vůbec nebyl čas. Mamka zařizovala pojištění, očkování a další administrativu a já jsem se snažila udělat alespoň přibližný plán celé cesty. Nakonec jsme odlétaly s tím, že nás čeká téměř měsíc v Africe a máme zajištěné tak maximálně ubytování na první tři dny a řidiče v Tanzanii a Keni.

Druhého července jsme se vypravily na cestu. A tady to bylo asi poprvé, kdy jsem se opravdu trochu bála. Strach mám před cestou vždy, ale je to spíš takové to vzrušení z poznání něčeho nového, tady jsem však vůbec nevěděla, do čeho jdeme. Názory ostatních nám také moc nepomáhaly, všichni hlavně doufali, že to přežijeme! Cesta na Zanzibar byla dlouhá, čekalo nás šestnáctihodinové čekání v Dubaji. Protože jsem tak dlouhý čas chtěla samozřejmě využít (a odškrtnout si další navštívenou zemi), vydaly jsme se na obhlídku centra. A to byl poslední kontakt s civilizovanou zemí na dalších x týdnů.

Po poměrně náročné cestě, kdy nás v Dubaji po dvou nocích téměř bez spánku donutili vystoupit z letadla kvůli poruše motoru, jsme se konečně dostaly na Zanzibar. Letiště bylo přibližně takové, jaké jsem si ho představovala, už jsem po Boa Vistě přibližně věděla, co očekávat. Tady mělo letiště alespoň střechu. Na letišti jsme vyplnily asi 5 různých papírů s často velmi zajímavými otázkami a konečně dostaly víza. Hned po vstupu do "hlavní haly" na nás začali pokřikovat pánové ze směnárny. Tři směnárny vedle sebe a každá jiný kurz, to se jen tak nevidí. Ale prý se v nejuvýhodnější nabídce střídají, tak kdo ví. Domluvila jsem nám řidiče, který nás odveze na ubytování. Nebyl to sice taxikář, ale měl nejlepší hodnocení na TripAdvisor a líbilo se mi jeho jméno, tak jsem se to rozhodla risknout. Nakonec nás vyzvedl někdo úplně jiný, ale na ubytování nás v pořádku dovezl, dokonce i za předem domluvenou cenu.

Příjezd do vesničky Nungwi

Zanzibar spadá pod Tanzanii, nejedná se o samostatný stát (i když se místní o osamostatnění již několikrát pokoušeli a stále pokouší). Funguje však velmi nezávisle, má vlastní zákony, politický systém i hlavní město. Naším prvním cílem byla vesnička Nungwi na severu Zanzibaru. Ubytování jsme měly v bungalovu u místních, v centru vesnice. Nechtěla jsem bydlet v hotelu, abychom měly co nejautentičtější zážitek a myslím, že se nám to povedlo. Při projíždění vesnicí mi ale trochu tuhla krev v žilách. Po předchozích zkušenostech z Portugalska jsem věděla, že ani Bookingu člověk nemůže vždy na 100 % věřit a když byly všude v okolí pouze hliněné nebo plechové chatrče, v duchu jsem si říkala, že jsem ráda za všechna ta povinná

i nepovinná očkování. Jelikož je mamka lékařka, máme s sebou vždy nadbytečnou zásobu léků, což mě trochu uklidňovalo. Dorazili jsme na náměstí, kde nám řidič řekl, že "tady někde by to měl být" a začal se ptát místních, kteří ukazovali na roztomilý bílý baráček. Přivítal nás Muddy, který se představil jako manažer hotelu a s hollywoodským úsměvem nás pohostil ovocem a kávou. A já jsem najednou cítila, že to bude v pořádku. Po krátké pauze na pokoji a obepsání všech známých, že jsme na místě (tady byla dokonce i celkem fungující WiFi) jsme se společně s Muddym vydali na prohlídku vesnice a na pláž.

Na ostrovní poměry je Nungwi poměrně velká vesnice a celý severní cíp Zanzibaru je turisticky nejatraktivnější místo. Je ideální především díky nádhernému moři, které je přístupné po celý den, na Zanzibaru je jinak velký rozdíl mezi přílivem a odlivem, na západní a především východní straně ostrova moře při odlivu odstoupí i o několik kilometrů, koupat se je tedy možné pouze pár hodin brzy ráno a pozdě odpoledne. To se vám na Nungwi nestane. Celá tato oblast je také velmi společensky aktivní, na pláži je nepřehledné množství barů a diskoték a ve vesnici zase místní diskotéky (na ty vás budou místní s nadšením zvát).

Hned první den jsme usnuly na pláži a najednou jsem se vzbudily a všude byla tma. Bylo okolo sedmé hodiny, ale Slunce zapadá v rovníkové Africe již okolo půl sedmé. Mamka samozřejmě začala být „lehce“ nervózní, protože snad v každém průvodci je napsáno, že „kriminalita se v Africe odehrává po západu“. Osvětlení na většině území totiž chybí. Čekala nás tedy cesta z pláže do vesnice na ubytování. A jelikož nebylo vůbec, ale vůbec nic vidět a všechno vypadalo tak nějak jinak než ve dne, ani po třetím pokusu se nám Muddyho bungalov nepodařilo najít. Vrátily jsme se tedy na pláž a zeptaly se mladičkého číšníka v jedné z místních restaurací, jestli náhodou neví, kudy bychom měly jít. Nabídl se, že nás doprovodí. Řekl, že je to kousek a ukáže nám svoji cestu. A tak

jsme přeskakovali kořeny stromů, procházeli mezi hliněnými chatrčemi... a my jsme radši ani nic neříkaly. Nakonec nás ale přeci jen dovedl na náměstí, kde už jsme se dokázaly zorientovat. Dát na svou intuici a věřit lidem, bez toho se v Africe neobejdete.

Ráno nás probudil déšť, i když pršet vůbec nemělo, jelikož období dešťů již dávno skončilo. Personál hotelu nám však připravil úžasnou snídani, vše z lokální produkce. Obrovské množství tropického ovoce, rýžové placky, vajíčka...A hlavně se stále ptali, jestli nám náhodou něco nechybí. Když místním lidem jejich kuchyni pochválíte, celí se rozzáří a naprosto to prolomí jakékoliv bariéry. To se mi poté osvědčilo i v Keni, kde byli lidé daleko více uzavřenější než na Zanzibaru nebo v Tanzánii. Na svou kuchyni jsou všichni pyšní a mají být proč, z velmi omezeného množství surovin dokáží vytvořit širokou paletu pokrmů.

V Nungwi jsme strávily 3 dny, poté jsme se přesunuly jihozápadně do vesnice Kendwa, malinké vesničky v kopcích, pod kterou se nachází nekonečné písčité pláže a azurové moře. Mimo jiné tu potkáte také velké množství Masajů, kteří víceméně chodí (respektive běhají) sem a tam, občas něco prodávají, ale většinou si jenom chtějí povídat. Stráví s vámi klidně hodiny a hodiny, sednou si vedle vás na pláži a je skoro nemožné se jich zbavit. Jsou tak divocí a zvláštní, že nás začali nesmírně fascinovat. O jejich kultuře, historii a životě jsme toho v průvodcích ani na internetu moc nenašly, a tak jsme se jim snažily přiblížit a porozumět každým dnem více a více. Myslím, že se nám to povedlo. V Keni jsme měly masajského řidiče, který nás zavedl do původní vesnice, ve které lidé stále zachovávají veškeré tradice. Více o Masajích a jejich kultuře se rozepíšu v článku Afrika III.!

Odpolední siesta, Kendwa beach

Více o Masajích a jejich kultuře se rozepíšu v článku Afrika III.!

Po relaxu na Kendwa beach bylo na řadě hlavní město Zanzibaru, Zanzibar City. V Zanzibar City stojí za návštěvu především jeho stará část, Stone Town. Rozhodně se vyplatí sjednat si místního „průvodce“ nebo jet na výlet organizovaně, pohybovat se po městě úplně sám by mohlo být nebezpečné. Navíc takové věci jako ukazatele zde opravdu nenajdete a ty největší poklady se často skrývají ukryté hluboko v temných uličkách, kde můžete obdivovat krásné obrazy a výrobky místních umělců a celkově nahlédnout do života lidí ve větším africkém městě. Na své si zde přijdou i milovníci architektury, nejvýraznějším architektonickým prvkem jsou zdobené zanzibarské dveře ze dřeva chlebovníku, lze je najít na několika místech. V Kamenném městě se pak ještě vyskytují dveře arabské a indické. A jak mezi sebou jednotlivé dveře rozlišit?

Arabské mají obvykle vyřezávané motivy a citáty z koránu, zanzibarské mosazné cvočky a hroty a indické hlavu rozrušeného slona. Opravdovým zážitkem je návštěva místního trhu, především v době po setmění (to už ale opravdu pouze s průvodcem). Oheň, hudba, tanec a tradiční pokrmy. V přístavu vám bude každý nabízet boat trip na Prison Island s krásnou písčitou pláží a především kolonií želv obrovských, které tu chovají už od roku 1919. Původní 4 želvy byly ostrovu darovány ze Seychel. Nejstarší želva prý nedávno oslavila úctyhodných 123 let. Dle názvu ostrova by se možná dalo soudit, že Prison Island byl kdysi věznicí. Není tomu tak. Původně sloužil jako karanténní stanice při epidemii žluté horečky, se kterou se ve východní Africe dlouhodobě bojuje. Tanzánie je oficiálně vyhlášena za "zemi bez žluté zimnice", jak jsme se ale dozvěděli od místních, žlutá zimnice i malárie představují pro tuto zemi stále velký problém.

Poslední zastávkou na Zanzibaru bylo východní pobřeží, oblast Uroa. Do Uroi jsme přejezdili ze západního pobřeží, cesta trvala asi 45 minut, ale snad každých 100 m jsme pozorovali, jak se příroda mění. Východ Zanzibaru je daleko tropičtější, palmy, banánovníky, sukulenty... Je zde také o něco chladněji a vyskytují se zde časté srážky. Po Nungwi byla Uroa lehkým zklamáním, rozsáhlé písčité pláže zde bohužel nenajdete a tato strana ostrova je navíc typická velkým odlivem. Moře si tedy užijete jen pár hodin denně. I přesto se zde ale vyskytují krásné rodinné penziony a hostely, které jsou hotovým rájem na zemi.

Prison Island, The Big Turtles

Na východě jsme nakonec strávili pouze dva dny místo plánovaných pěti a rozhodli jsme se, že se ještě jednou podíváme do Nungwi. Tak moc jsme si toto místo zamilovali. Když jsme do vesničky přijeli a vydali se do místního obchodu pro vodu a následně na pláž, mnoho našich „starých známých“ nás začalo zdravit a byli evidentně rádi, že jsme se znovu potkali. Když jsme jim řekli, jak moc se nám v této oblasti líbilo a rozhodli jsme se proto vrátit, neměli daleko k slzám. Podpořili jsme také místního umělce, jehož obrazy nás zaujaly nejvíce. Dali jsme se do řeči a nakonec nám Dre řekl, že vystudoval medicínu a chtěl by si založit vlastní kliniku, na kterou ale bohužel nemá dostatek financí, a proto se momentálně živí uměním, které je jeho velkou vášní. Ať tomu tak je nebo ne, setkání to bylo velmi příjemné a Zanzibar jsme opouštěli s těžkým srdcem... Tanzánie však byla ještě větším překvapením, po relaxu na relativně poklidném ostrově nás čekala opravdová divočina mezi lvy, slony, ale také domorodými kmeny. O tom ale zase příště!

Ak by Atlas pokrčil plecami

Martin Vidlička

Na pokraji ľudskej éry,
kde z úspechov ostali iba ruiny,
na konci obdobia naivnej viery,
že vyhneme sa tejto ujmy,
neostalo nič. Len ticho
a výkriky z minulosti ako echo,
šíriace paniku posledných vzdychov
a nevinných detských smiechov.
Od hanby sa aj Slnko skrylo
za oponu, za sivé husté mraky,
akoby počasie sa snažilo,
zmyť dažďom posledné znaky.
Na zem začali padať kvapky vody,
aby očistili zažranú špinu,
aby zahojili dočasné škody,
za ktoré človek nesie vinu.
Bubnovali tíško ako smutné hlasy,
na okná prázdnych domov,
ich pieseň, spomienka na staré časy,
na aleje gaštanových stromov.
Ako výstrely z poslednej zbrane,
do ticha vrtali hlboké diery.
Dovtedy pokoj nenastane,
až kým nebo a zem sa neuzmieri.
Studený vietor bičoval steny,
ako otrokár neživých tvorov,
sám, na svete ostal opustený,
ako sprievodca nočnou morou.
Vzduch mal zmiešanú pachuť,
odrážal vône nedávnej minulosti,
napoly hnevu a napoly strachu.
Blesky, ako hmotné iskry zlosti
naposledy osvetľovali opustené domy,
rezali tmu ako ostré nože.
Posledný orchester hrali hromy.
Škoda. V hľadisku nikto byť nemôže.
Tak potlesk im venovali kvapky len,
posledný diváci tolkej slávi,
netrvá dlho kým sa zem,
najväčšej ľudskej pýchy zbaví.
Opustený kolotoč na ihrisku,
kde hrávali sa raz malé deti,
či dlhý rada áut na sídlisku,
to všetko sú už iba smeti,
len hračky ponechané osudu,
ako suveníry z našej doby,
čo o pár rokov už tam nebudú,
zaniknú pod vládou hniloby.

Čo zostane z nášho sveta,
keď opustíme vlastnú myseľ?
Ak pravdu budeme odmietaf,
tak realita nemá zmysel.
Až keď osud sveta bude na vlásku,
až potom sa človek dovŕtípi...
Až keď položí si tú otázku,
kam priviedli nás naše princípy,
zistí, že zdrojom tejto záhady
bol on sám, človek iba.
Skontroluj si dvakrát predpoklady,
určite je v nich chyba.
Pod hromadou suťín a omietky,
popod spadnuté múry,
na povrch vynáša námietky,
malé semienko vzbury.
Zabudnutá myšlienka z iného sveta,
čo prebýja sa cez mŕtve more,
človek sa naučil nenamietaf,
predstieraf, že všetko je dobre,
radšej sa ani nepýta,
zo strachu, že pozná odpovede,
že je v nich pravda ukrytá,
že k novým názorom vedie.
Neviem, či vykvitne raz,
to malé semienko nádeje.
Nedúfam, lebo ľudstvo mrhá čas,
v pretvárke, že sa nič nedeje,
že naše mysle ešte nie sú prázdne,
ešte nie, zatiaľ v každej hlave
rastie to semienko obrazne,
rastie, pomaly k večnej sláve,
a jediné, čo potrebuje, je priestor.

volná/nevolná

Adam Láznička

Nevolná? Volná
je duše povolná.
Volně si vlaje,
svévolně s voly vilně si hraje.
Nevolnost ráno v posteli.

Volností začla,
nevalně zajde.
Výčitky? Svědomí?
Však zvolila volně.

Podvolena zválenému chťíči.
Zničena. Volná?
Nevolná.

chomout

Gabriela Moslerová

růží a pomerančem
kupují si davy,
vzhlížejí za komančem,
dobou zašlé slávy.

přetékaající podnos
přeživších mršin,
jež servírují pod nos,
zametá zločin.

1713

ano Mim

S tíhou, kterou
nesou tato slova
hyne další moment,
chvíle snová.
Nechť zanechá
mi tu něco.
Snad poučení, hlad,
hlad po učení.
Kousek zdrženlivosti,
odříkání, vůli,
protiklad zlosti,
atributy trpělivosti.

Koupil jsem si jabko

Adam Láznička

Koupil jsem si jabko. Znáte to, občas prostě na něco dostanete hroznou chuť a musíte to mít co nejdřív. A takhle to mám s jabkem. Moje babi, o které jsem psal i v minulém vydání, si každý večer, den co den, po dobu, co pamatuji, jedno jabko nakrájí, posadí se do křesla a dívá se na události, co se ten den staly.

Mám nejradši Granny Smith. Přemýšleli jste někdy nad tím, proč se zrovna takhle jmenují? Babča Smithová? Je to podle objevitelky, nebo spíše šlechtitelky, Australanky Marie Ann Smith, která vyšlechtila tuto odrůdu v roce 1868. A Granny proto, že měla hromadu dětí a tím pádem exponenciálně víc vnoučat. Údajně také byla „výraznou osobností“ v dané oblasti.

Obecně je 19. století vysloveně kultivační půda pro různá eponyma. Ať už lékařská nebo i ze zcela jiného oboru, viz Babča Smithová. Na jednu stranu mě mrzí, že se eponyma (Wegenerova granulomatóza) vytrácí z našich životů (ačkoliv zde je to pochopitelné, Wegener byl nacista...) a jsou v lepším případě nahrazována systematickými názvy (granulomatóza s polyangiitidou), v horším čísly (M313), na druhou jsem v první vlně při vzpourách, že nemáme šanci se všechna ta jména naučit. No ale vezměte si to – mohl jsem mít několik názvů po svém strýci ze Slovenska. Ten od mládí šlechtil mečíky a spousta nových hybridů vznikla jeho zásluhou. No řekněte, mečíky druhu „Ujo Laco“, to zní přece skvěle, ne?

Ale zpátky k jabku. Jím si takhle večer jabko a u toho si čtu nová slova. Neznáte? Čeština 2.0. Upgrade češtiny novými slovy, která jsou vytvořena z lidových pojmenování (jako třeba přšosněžit, tj. počasí něco mezi deštěm a sněhem), nebo třeba s ohledem na aktuální dění (např. pirátor, tedy primátor města za Pirátskou stranu). Trochu úsměv smutného klauna ale vyvolávají pojmy, vzniklé v narážkách na naše státní představitele – popravdě, není tam ani jeden, který by měl pozitivní význam. Namátkou – pampersident (prezident viditelně nosící pleny), zkrndit (vylepšit něco, co fungovalo, takovým způsobem, aby to pokud možno už nefungovalo vůbec), hrabišovat (získat velký majetek díky politice), okamurková sezóna (období, kdy média z důvodu nedostatku zajímavých zpráv informují o obskurních politicích), nebo Ústa Senilova (Jiří Ovčáček, to pochopí asi jen milovníci Pána prstenů – pozn. red.).

A tak je možná nakonec dobře, že dnes už nevznikají žádná nová eponyma. Nebo byste snad chtěli i za desítky let sledovat 28. října předávání nejvyššího státního ocenění – Řádu Miloše Zemana?

Aerobat

Oleg Veklon

(ze sbírky *Volání stratopauzy*)

Ve vsi je léto, za vsí je les,
za lesem mírně zdvíhá se louka,
každícké stvoření rádo je na světě,
větrík jen zlehýnka do kraje fouká.

A už se blíží! A už ho slyšíme!
Tonda a sto koní ukrytých v motoru.
Provede tři zvraty, půl výkruť naznak,
potom si nastoupá ještě víc nahoru.

Náhle však dispečer obdrží zprávu:
„I lidské tělo má meze.
Musím zas přistát a vysadit kolegu,
co se tu vedle mě veze.“

Závěrem dnešního Tondova příběhu
je dobrá rada do života:
Pamatuj, že volnost tvá končí v momentě,
kdy začne nevolnost kopilota.

Přidušen

Oleg Veklon

(ze sbírky *Volání stratopauzy*)

Cítím se už zase přidušen
Vinen je tím jako vždycky
ten, co mi od chvíle, kdy byl jsem donošen,
je parasympatický

Žaludeční Inside Story

Tereza Kůstková

Příběh první: Digestio annus novus

„Sešli jsme se tu, přátelé, v tento pohnutý novoroční okamžik, který nepotrvá příliš dlouho, a tak bychom měli nastalé situace využít a vyprávět si navzájem své spleť životní – mohu-li to tak nazývat – příběhy,“ zašumělo kultivovaným hlasem Šampaňské. Mělo být na co hrdé. Málokdo se může honosit jménem Moët&Chandon, Brut Imperial, ročník 1987. Hrozny na jižních svazích vinic v Montagne de Reims, Marne Valley a Côte des Blancs byly tehdy obzvlášť vyzrálé a sladké. Kvasný proces probíhal způsobem blízkým ideálu. To všechno jim vyprávělo.

„Hezké, milý příteli, ale ani náš osud není žádná banalita,“ zacinkaly o sebe Kuličky Kaviáru. „Bývaly doby, kdy jsme si plavaly v útrokách jen o něco málo méně vznešených, než jsou tyto. Voda kolem byla průzračná a neuvěřitelně ledová. Pak jednou –“ trochu znejistěly při pohledu na Carpaccio, které postupně ztrácelo svou zdravou, krvavě rudou barvu a bledlo. „Je vám něco, mladíku?“ zeptaly se opatrně. „Vypadáte, jako by vás přežvýkala kráva nebo –“ Dostatek taktu nikdy nebyl jejich předností. „No, prostě, pak jsme pozorovaly svět silným sklem a teď jsme tady,“ dokončily rychle a stáhly se k sobě, čímž vytvořily jakési složené oko vrhající do okolí napůl omluvné pohledy.

„První část mého života je nápadně podobná té vaší,“ zavlnil se Uzený Losos, celý zrůžovělý trémou z toho, že má poprvé mluvit v tak vybrané společnosti. „Ovšem pak... Tedy, pokud je někdo kuřák, tak se mu to může i líbit, ale já s tím v patnácti přestal, a tak to na mě byla trochu silná káva.“

„To já,“ zaplesala radostně Ústřice, šťastná, že má konečně slovo, „já žila až donedávna úplně spokojeně.“ V tu chvíli jí došlo, že takhle neohromí. Usilovně přemýšlela. „Chodila jsem pravidelně do posilovny,“ vyhrkla a předvedla svalnaté tělo. „Díky tomu mě ani nedokázali překousnout. Takže kromě trochy másla... chci říct... citrónu na hlavě, jsem tady v celé své kráse.“ Ten konec možná maličko přehnala. Neznělo to moc namyšleně? Rozhlédla se po svých posluchačích, zvědavá, co oni na to, setkala se ale jen s netečností. Na většině z nich se už začínaly projevovat spojené účinky probdělé noci, únavy, kyseliny chlorovodíkové a trávicích enzymů.

Postupně odcházeli. Útěchou jim byl pocit jistého druhu sounáležitosti. I když mnozí z nich – shrbená (snad stářím?) madam Kreveta, dohněda opálený Crème Brûlée s exotickým jménem, mladičké Křepelčí Vajíčko a pár dalších – svoje curriculum vitae odpřednášet nestihli, teď už na tom nezáleželo. Jejich životy se v určitém bodě nekonečné přímky času prořaly a oni měli brzy zjistit, že po přibližně sedm metrů dlouhé cestě plné zákrut a kliček už půjdou dál všichni společně, vstříc nevyhnutelnému osudu...

Příběh druhý: Nausea Silvestris

Stejná doba, podobné místo, odlišná společnost. Tady se plané řeči nevedou. Všichni se chtějí bavit. Zpívat. Tancovat. Hraje skupina Chipsy. Muzika, pravda, trochu jednotvárná, spíš jakési šustění, lupání a praskání, ale snaha tu je. Až z nich stéká slaný a mastný pot.

Šunkový Chlebiček právě přebral kamarádovi skvělou tanečnici, Křenovou Pomazánku, a teď se k ní doslova lepí. „Miluju tě,“ šeptá jí něžně do ucha. „Mám pocit, jako bychom byli stvořeni jeden pro druhého.“

„Není vám špatně? Jste celá zelená,“ ptá se o kus vedle starostlivě Vanilkový Rohlíček Kyselý Okurky. Je chudák už trochu starý a natvrdlý, a tak mu nedošlo, že okurky jsou zelené normálně.

Veselé hlasy Šampaňského, Ginu, Toniku, Červeného Vína a Piva se slily v jeden. Vášnivě diskutují o principech odbourávání alkoholu v lidském organismu. Dělí se o informace z druhé ruky, osobní zkušenost nemá nikdo. Jediný Tonik ji ani nikdy mít nebude.

Baculatá Arašída závistivě pozoruje Slanou Tyčinku, nakrucující se před Plátkem Poličanu. Hlavou se jí honí myšlenky na všechny ty diety, které nikdy nedržela déle než pár dnů... Teď už to nenapraví. Na druhou stranu, ten Poličan není žádná extra partie, utěšuje se v duchu. Pleť má podřobanou jako po neštovicích. To támhle pan Vajíčko, to je jiná. Pěkně kulařoučký (Arašída velkoryse přehlédla, že zadní polovina těla mu chybí), tvář má nádherně hladkou a světlou, skoro bílou...

Právě sbírala odvalu vydat se k němu a oslovit ho, když jí jakási prudká vlna mrštila nejdřív na stěnu vytapetovanou slizkým cylindrickým epitelem a potom, spolu s ostatními, přímo doprostřed bujaré party kolem Šampaňského a Ginu. Jeden druhého vzrušeně a vyděšeně překřikovali. Někteří byli na pokraji hysterie. Všechno jako by náhle dostalo nakyslou pachuč. Ti, co ještě byli schopni racionálně uvažovat, se dohadovali, co to mohlo být. „Možná zemětřesení,“ pípla nesměle Arašída, nejvíc zcestovalá. „Nebo sopka –“ Potvrzením jejích posledních slov byl prudký příval horké hnědé tekutiny. „Láva!“ stačila ještě vykřiknout, než ji pohltil mohutný vír...

Historie se měla opakovat, dokonce ve stejném okamžiku. I tady už půjdou dál vesměs všichni společně. Přestalo záležet na tom, kdo má jaký původ. Kdo se na svět dívá kysele nebo s hořkostí, kdo se sladkým úsměvem a kdo je neslaný nemastný a jen trpně přežívá. Nastal čas rozkladu duší a jednoty těl.

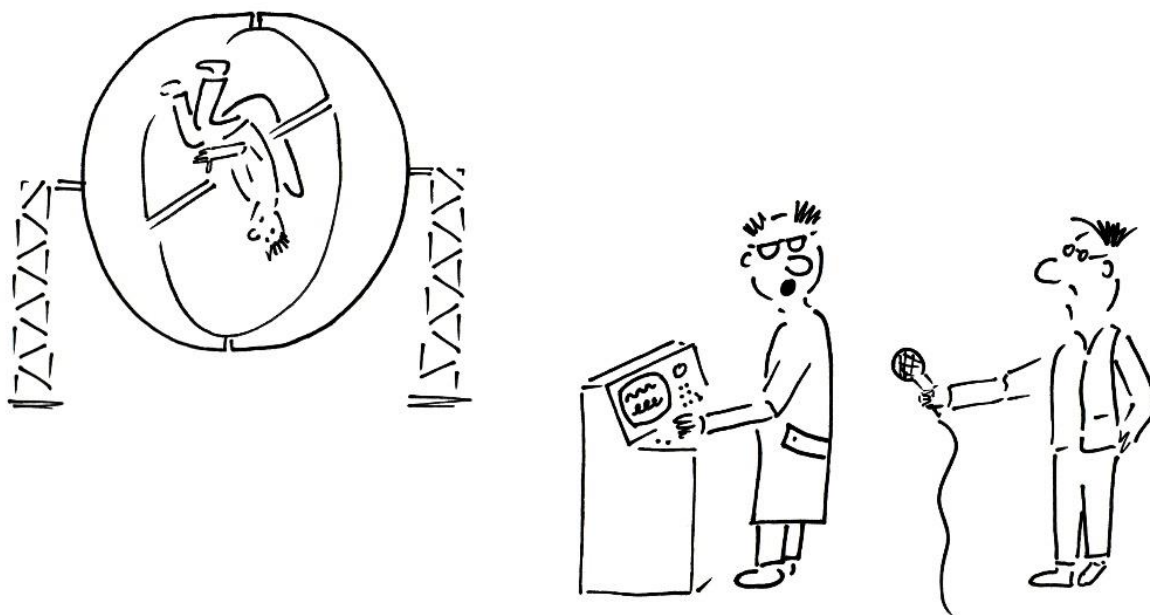
Každá zábava musí jednou skončit.

Vzkazník

Zde můžete zanechat drobný komentář, vzkaz či kresbičku pro další čtenáře.

Tomuto výtisku tak vdechnete trochu jedinečnosti a umožníte mu získávat stále čerstvý obsah, i když je již na hony vzdálen tiskařskému inkoustu.

A abyste se příliš neostýchali, Tomáš Mikyška vykopává...

NA NAŠEM ÚSTAVU SE NYNÍ ZABÝVÁME
VÝZKUMEM POČTU STUPŇŮ VOLNOSTI NEVOLNOSTI.

